

День пам'яті та примирення і
День перемоги над нацизмом у Другій світовій війні
8 – 9 травня

«Переможний травень»

8 і 9 травня – День пам'яті та примирення і День Перемоги над нацизмом у Другій світовій війні

Законом України «Про увічнення перемоги над нацизмом у Другій світовій війні 1939–1945 років» встановлено День пам'яті та примирення, який відзначається щороку 8 травня з метою вшанування пам'яті всіх жертв Другої світової війни 1939–1945 років.

Запроваджуючи цю пам'ятну дату, Україна прагнула доєднатися до європейської традиції відзначення перемоги у Другій світовій війні, пошанування всіх борців із нацизмом та жертв війни. А також – нагадати, що війна розпочалася внаслідок домовленостей між двома тоталітарними режимами: націонал-соціалістичним (нацистським) у Німеччині й комуністичним в СРСР. У 1939–1945 роках обидва тоталітарні режими вчинили на українській землі численні злочини проти людяності, воєнні злочини та злочини геноциду, внаслідок чого український, єврейський, кримськотатарський та інші народи, що жили в межах території сучасної України, зазнали величезних втрат.

З 2014 року символом пам'яті про Другу світову війну в Україні, як і в Європі, є мак пам'яті.

8 і 9 травня – День пам'яті та примирення і День Перемоги над нацизмом у Другій світовій війні ми відзначаємо в умовах повномасштабної війни Росії проти України.

Ніколи знову!

8 - 9 травня, в День пам'яті та примирення та День перемоги над нацизмом у Другій світовій війні, Україна вшануватиме пам'ять кожного, хто боровся з нацизмом, та всіх жертв Другої світової війни.

Українці на боці антигітлерівської коаліції зробили значний внесок у перемогу над нацизмом та союзниками гітлерівської Німеччини. Ціна цього внеску – надзвичайні втрати впродовж 1939–1945 років серед українців та інших народів, які жили на території України. Тоді загинуло понад вісім мільйонів осіб. Тому ми добре знаємо ціну війни.

Надзвичайно важливо згадувати та вшановувати подвиг тих, хто боровся з нацизмом і переміг його. Не менше заслуговують на увагу та пам'ять і жертви війни: оstarбайтери, діти війни, цивільні, які постраждали від бойових дій та окупації їхніх міст і сіл. Війна – це не лише танки, гармати й масштабні бої. Це – долі, мільйони маленьких і великих людських бід, які тривали роками.

Страшний початок Другої світової війни

1 вересня 1939 року із нападу Німеччини на Польщу розпочалася Друга світова війна.

Це сталося через тиждень після підписання пакту Договору про ненапад між гітлерівською Німеччиною і сталінським СРСР (і таємного протоколу до нього – Пакту Молотова-Ріббентропа).

Трохи пізніше СРСР увів свої війська на територію Польщі, подаючи агресію як акт возз'єднання України. На території України війна вирувала аж до кінця жовтня 1944 року.

Які втрати України у Другій світовій війні?

У Другій світовій війні взяла участь 61 держава світу, а це – 80 % людства. До армій країн-учасниць війни було залучено понад 110 мільйонів солдатів. Загальні втрати військових та цивільного населення під час війни за різними даними становлять від 50 до 75 мільйонів людей. З них приблизно від 8 до 10 мільйонів – українців. Це майже чверть усього тогочасного населення України.

Перемога – результат титанічних зусиль десятків держав і сотень народів!

Друга світова стала можливою через змову антигуманних режимів – нацистського і радянського. Спадкоємицею останнього нині є Російська Федерація. Вона прагне привласнити перемогу над нацизмом, щоб маніпулювати й власними громадянами, і міжнародною спільнотою. Ми наголошуємо – жодна країна не може претендувати на виняткову роль у перемозі над нацизмом.

Перемога – результат титанічних зусиль десятків держав і сотень народів.

Так само неприпустимими є спроби прикриватися моральним авторитетом переможця для агресивної політики, кульмінацією якої стало злочинне повномасштабне вторгнення Російської Федерації в Україну 24 лютого 2022 року.

Бабин Яр, конвеєр смерті

Не тріумф переможців над переможеними, а застереження!

День пам'яті та примирення символізує не тріумф переможців над переможеними, а застереження – диктатори завжди прагнуть задовольнити імперські амбіції збройним шляхом, ультиматумами, агресією, анексією.

Найважливішим підсумком війни має бути не культ перемоги, а вміння цінувати мир, категорично і безкомпромісно захищати його всіма розумними засобами.

Нині, як і в роки Другої світової війни, Україна воює з агресором. Однак тепер це – путінська росія, яка говорить про «вирішальний внесок у перемогу над нацизмом росіян». Сьогодні саме рф, увібравши в себе всі злочинні практики нацизму й комунізму, зазіхає на нашу територіальну цілісність і зруйнувала мир у Європі.

Наша боротьба триває щоденно від 2014 року, і ми неодмінно переможемо, бо захищаємо рідну землю, боронимо своє право вільно обирати майбутнє. Для нас це війна за свободу, цивілізованість, демократію та європейські цінності проти імперських амбіцій підступного агресивного сусіда-злочинця. Міць наших збройних сил є запорукою існування держави та збереження прав людини.

УКРАЇНСЬКИЙ ВИЗВОЛЬНИЙ РУХ

1939–1945
ПАМ'ЯТАЄМО
ПЕРЕМАГАЄМО

ОСНОВНА МЕТА:
Здобуття державної незалежності України

ВИДАТНІ БОЇ УПА З НІМЕЦЬКИМИ ОКУПАНТАМИ:

- Розгром гарнізону Володимирця 7.02.1943
- Оборона Загорівського монастиря 8-11.09.1943
- Бій на горі Лопата 6-16.07.1944

● УПА воювала на території 12 областей України

● Підпілля ОУН діяло по всій Україні, в т.ч. у Криму

● Через лаги УПА пройшло близько 100 тис. бійців

ПОНАД 500 тис. ПОСТАЖДАЛИ ЗА ТЕ, ЩО ПІДТРИМУВАЛИ БОРОТЬБУ ЗА НЕЗАЛЕЖНІСТЬ

UKRAINE CRISIS media center

УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПАМ'ЯТІ

Внесок українців у перемогу над нацизмом у Другій світовій війні

Друга світова війна була кривавою і жорстокою в історії людства – загинуло від 50 до 85 мільйонів людей. Українці воювали на боці антигітлерівської коаліції (Об'єднаних націй) – і в складі Червоної армії, й армій західних союзників, і підпільних рухів Опору – та здійснили значний внесок у перемогу над нацизмом. А українська земля була одним з основних полів битви у цій війні.

Ціною перемоги стали надзвичайні втрати впродовж 1939–1945 років – українців та інших народів, які проживали на нашій землі. Загинуло понад вісім мільйонів: близько 3 мільйонів воїнів та 5 мільйонів цивільних.

На початку Другої світової війни український народ не мав незалежної держави та був розділений між кількома країнами. Обидві тоталітарні системи (нацисти й комуністи), що однаково не рахувалися з ціною людського життя, використовували невирішене «українське питання» та прагнення українців до незалежності й суверенітету у власних цілях та геополітичних іграх, а українські землі розглядали виключно як ресурс. Єдиним українським політичним суб'єктом у роки війни був визвольний рух – люди й організації, що боролися за незалежність від обох тоталітарних режимів. До таких організацій, зокрема, зараховують й Українську повстанську армію.

Внесок українців у перемогу над нацизмом у Другій світовій війні

- Загальна кількість мобілізованих з території України за роки війни до Червоної армії становила близько 7 мільйонів. Кожний другий з них загинув, а кожний другий із тих, хто вижив, повернувся інвалідом.
- Крім Червоної армії, вихідці з України воювали в арміях Польщі (120 тисяч), США (80 тисяч), Канади (45 тисяч), Франції (5 тисяч).
- Сотні тисяч українців боролися проти нацистів у лавах партизанів та повстанців. Семеро українців були командувачами фронтів і армій, 200 – генералами.
- Понад дві тисячі українців за героїзм під час боїв отримали найвищу нагороду в СРСР – звання Героя Радянського Союзу.
- У 1944 році кожен третій військовослужбовець Червоної армії був вихідцем з території України. У піхотних частинах і з'єднаннях 1–4 Українських фронтів українці становили 60–80%.
- Під час гітлерівської окупації із нацистами у тилу боролися українські партизани і вояки УПА

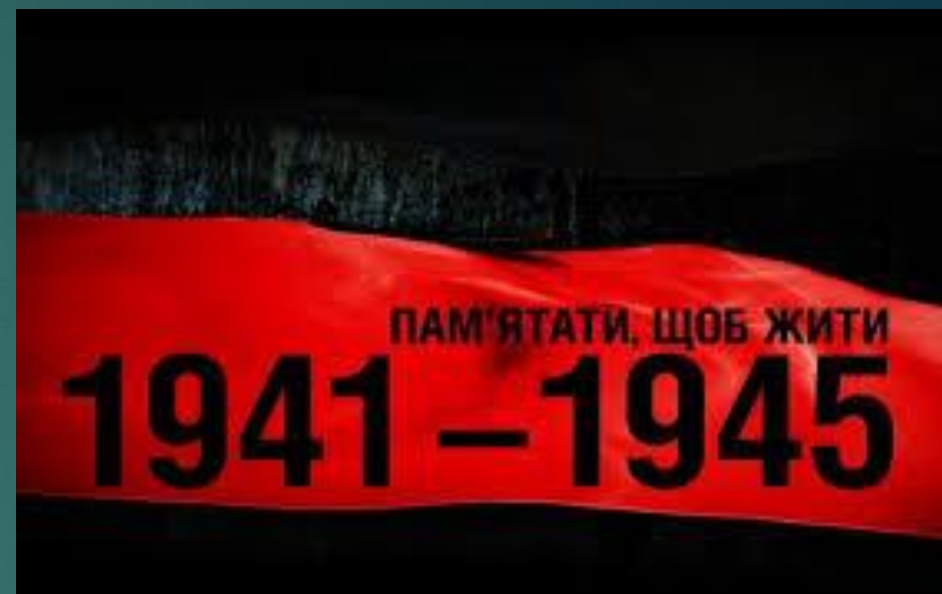
Капітуляція нацизму

Акт про безумовну капітуляцію нацистської Німеччини було підписано у Реймсі о 2 годині 41 хвилині 7 травня 1945 року з участю представника від Радянського Союзу генерала Івана Суслопарова. Проте Сталін відмовився визнати акт. Він захотів підписання нового у Берліні, здобутому Червоною армією. Тож поставив ще одну вимогу союзникам – жодних офіційних оголошень про перемогу до вступу в силу іншої капітуляції.

Прем'єр Великобританії Вінстон Черчилль і президент Сполучених Штатів Гаррі Трумен відмовили. Черчилль послався на парламент, який вимагатиме від нього інформації, а Трумен – на те, що прохання Сталіна надійшло пізно та скасувати оголошення неможливо.

На це Сталін заявив, що підписаний у Реймсі договір не можна скасувати й не можна визнати, адже капітуляція має бути прийнята не на території переможців, а там, звідки прийшла агресія, – в Берліні. Союзники погодились.

Другий Акт про капітуляцію Німеччини підписали у берлінському передмісті Карлсхорст – 8 травня, о 22:43, за центральноєвропейським часом, а це – за московським 9 травня, 00:43. Його текст майже дослівно повторював попередній. Наприклад, підтвердив час припинення вогню – 8 травня, о 23:01, за центральноєвропейським часом.

Культ «9 травня»

Свято Дня Перемоги в Радянському Союзі було встановлено тоді ж, 8 травня 1945 року. Указом Президії Верховної Ради СРСР оголошено 9 травня днем всенародного торжества та вихідним днем. У 1945-му в цей день ніяких особливих урочистих заходів не відбулося. Парад Перемоги за наказом Сталіна провели у Москві лише 24 червня. Жодних святкових парадів чи ходи ветеранів на Красній площі не було й у наступні роки. У 1947-му статус цього дня взагалі змінили. Згідно з указом Президії Верховної Ради СРСР від 23 грудня 1947 року, День Перемоги став робочим днем, але залишився одним із державних свят. Поміж іншим, у тому ж 1947 році радянська влада ухвалила рішення про скасування будь-яких виплат і пільг для ветеранів, які були удостоєні державних нагород.

Від 1948 до 1965 року 9 травня не було вихідним днем в СРСР, проте певні святкування відбувались. У містах-героях і столицях союзних республік давали артилерійський салют, на перших шпальтах радянських газет публікували офіційні вітання з Днем Перемоги.

Вихідним День Перемоги знову став у 1965 році. Тоді ж провели і ювілейний Парад Перемоги до 20-ї річниці. Це був другий парад після закінчення війни. Третій відбувся в 1985-му, а четвертий – у 1990 році. Щорічним дійством Парад Перемоги став уже в Російській Федерації з 1995-го.

Згадуючи про Другу світову війну 8 травня, світова спільнота має усвідомити та пам'ятати: сучасна Росія – не переможець над Гітлером та нацизмом, не визволитель Європи, а жорстокий агресор, який нехтує міжнародним правом, прагне силової ревізії кордонів і прямує до новітнього тоталітаризму.

Згадуючи минуле, ми віримо у майбутнє!

8 і 9 травня – День пам'яті та примирення і День Перемоги над нацизмом у Другій світовій війні ми відзначаємо в умовах повномасштабної війни Росії проти України.

І сталін, і путін не визнали внесок України у перемогу над нацизмом! рф системно знецінює, перекручує та маніпулює моральним спадком учасників Другої світової війни та перемоги над нацизмом, і ці дії набувають особливого розмаху до 9 травня.

Зараз, як і в роки Другої світової, нам довелося взяти до рук зброю та захищати рідну землю, свою незалежність і свободу.

Друга світова має стати для всіх уроком того, якою не повинна бути війна. Іспанський філософ Хосе Ортега-і-Гассет писав: «Історія нас не вчить, що ми маємо робити, проте вона показує, чого робити не слід». Ці слова — головний підсумок Другої світової.

Сьогодні ми вшановуємо пам'ять кожного, хто боровся з фашизмом, хто віддав своє життя за наше майбутнє. Ми у вічному боргу перед ними. Не існує слів, якими можна висловити вдячність...

Після Перемоги гасло «Ніколи знову» матиме для нас ще сильніше значення, адже нам на власні очі довелось побачити жахіття війни. Стійкості та єдності нам.

Разом до Перемоги!

